

Et pædagogisk lærestykke

FOTO: BAM

For nogle år siden var Lundtoftegade præget af ballade, hærværk og vold. I dag er situationen en helt anden. Områdets fritids- og ungdoms-klub, Klub 21, har været med til at genskabe roen. Ikke ved at sætte hård mod hårdt, men tværtimod ved at give de unge anerkendelse.

* Uden for pædagogisk rækkevidde. Det var den almindelige karakteristik af de unge – langt overvejende med indvandrerbaggrund – der i en årrække frem til 2001 hærgede Lundtoftegade på Nørrebro i København. Hærværk, vold og tyverier hørte til dagens orden. I 1999 rykkede kampklædt politi sågar ind og ryddede områdets ungdomsklub – Klub 21 – på grund af en gruppe unges vold og ballade, og et par af klubbens pædagoger måtte have psykologisk krisehjælp. Selv ikke i belastede områder er den slags hverdagskost, og episoden førte til lukning af klubben på ubestemt tid. Dermed forsvandt problemerne i området naturligvis ikke. Tværtimod steg antallet af hærværkstilfælde og tyverier i kvarteret.

Blandt pædagogerne var der uenighed om, hvad man skulle gøre. En fløj følte sig stærkt forulempet af de unge og mente, at der måtte sættes hårdt mod hårdt, og at de unge skulle smides ud af klubben, som skulle forblive lukket. En anden fløj var stemt for at begynde på en frisk og give de unge og klubben en ny chance. Det var denne fløj, der sejrede.

»Hvor de tidligere i højere grad skulle blive som de danskere, der er i klubben, har de nu lov til at være, hvem de er, og beholde de særegenheder, som de nu er i besiddelse af.«

I dag er klubben ikke mindre end en succes, som det fremgår allerede i titlen på forskningsassistent René Lyngfeldt Skov og lektor Søren Langagers rapport 'Klubberne i Lundtoftegade – historien om en succes'. Rapporten er et resultat af et dokumentations- og evalueringsprojekt omkring Klub 21's udvikling gennem de seneste år igangsat af Beboernes

Kvartersekretariat, Nørrebro Park Kvarter. Klubben er fyldt hver eneste dag, udgifterne på hærværkskontoen både i klubben og boligforeningen er mere end halveret, og mange af de unge er kommet ind i et positivt forløb, hvor de har gode muligheder for at realisere deres ideer om det gode liv – der ganske banalt ofte blot handler om at få arbejde, familie, bolig og bil.

Få regler

Men succesen kom ikke fra den ene dag til den anden. At det lykkedes at vende stemningen og få de unge tilbage i klubben, skyldtes først og fremmest et tidsmæssigt sammenfald af en række socialpædagogiske initiativer i området, skriver rapportens forfattere.

Hvis man skulle have held til at påvirke adfærden hos områdets unge, var det ganske enkelt nødvendigt at få dem til at møde op i klubben. Derfor besluttede man at fritage de unge for at betale kontingent, så klubben blev et reelt tilbud til alle unge i kvarteret. Det havde dertil den sidegevinst, at man undgik daglige småkonflikter og diskussioner mellem klubmedarbejdere og unge om manglende betaling.

Dernæst blev der ansat ungemedarbejdere blandt klubbens tidligere rødder. De unge har formået både at fungere som en medierende faktor – som både de unge og medarbejdernes forlængede arm, og det har medvirket til at skabe en god stemning i klubben. Samtidig nyder ungemedarbejderne godt af den status og tillid, som de tildeles fra klubbens side, hvilket i sig selv er med til at hjælpe dem godt på vej ind i voksentilværelsen.

Og endelig blev afdelingsleder Martin Schrøder ansat i 2001, og hans betydning for Klub 21 kan van-

skeligt overdrives, mener Søren Langager og René Lyngfeldt Skov:

»Indtil da var det gået op og ned for klubben i en periode, men med Martin Schrøder er det kun gået fremad. Han møder de unge på en helt anden måde

»Jo færre nagelfaste regler desto bedre. Det er vores erfaring, at stive rammer kan give voldsomme og ikke-nødvendige konflikter.«

og giver hånd, og det får de unge til at føle, at han anerkender dem. Hidtil havde det været assimilationsstanken, der var fremherskende, og bestræbelserne gik på at omvende de unge. Han udviste høflighed over for de unge, og det har givet en helt anden stemning«, siger René Lyngfeldt Skov.

»Ja, der bliver givet en frygtelig masse hånd dernede. De er ualmindeligt høflige. Det er egentlig småting, det handler om«, siger Søren Langager.

Men det var ikke bare Martin Schrøder, der kom til. Inden for de seneste år er der sket en stor personaleudskiftning blandt medarbejderne. Fælles for den medarbejdergruppe, der er nu, er et pædagogisk grundsyn i medarbejdergruppen omkring vigtigheden af at arbejde med holdningsprægning frem for adfærdsregulering som overordnet mål. Det forudsætter en vis pædagogisk robusthed at sætte målet foran 'retfærdigheden', skriver de to forfattere.

Anerkendelse

»Man har opbygget så fleksible pædagogiske rammer som muligt for ikke at blive låst af et alt for detaljeret og formuleret sæt ordensregler. Jo færre nagelfaste regler desto bedre. Det er vores erfaring, at ▶

- ▶ stive rammer kan give voldsomme og ikke-nødvendige konflikter. Det betyder ikke, at klubben er regelløs eller anarkistisk, eller at der er meget forskellige grænser for det acceptable, men blot at der arbejdes med 'selvfølgelige' forventninger og uskrevne regler som en del af institutionens aura og stemning«, siger René Lyngfeldt Skov.

De to forfattere skriver, at det pædagogiske kunststykke i et område som Lundtoftegadekvarteret er at være realistisk i forhold til de sociale vilkår og kulturelle normer og handlemønstre, de unge tager med sig ind i klubben, men uden at give køb på pædagogiske hensigter og mål med indsatsen:

»De unge oplever, at de og deres kultur og værdier anerkendes af klubben. De oplever, at den 'dem-og-os-problematik', der tit optræder mellem indvandrere og danske, bliver brudt op. Hvor de tidligere i højere grad skulle blive som de danskere, der er i klubben, har de nu lov til at være, hvem de er, og beholde de særegenheder, som de nu er i besiddelse af. Jeg er overbevist om, at det, at man anerkender dem, som de er, har betydning for deres ønsker for at realisere sig selv, at ville det gode liv, og at have en forventning om, at det faktisk kan lykkes. Man anerkender og udnytter deres ressourcer«, siger René Lyngfeldt Skov.

Et lærestykke

»Vi har med vores undersøgelse forsøgt at undersøge, hvad der er relevant klubpædagogik i områder med høje koncentrationer af etniske unge. Vi prøver at gøre det til et forstudie til at gøre klubpædagogikken bedre. For der er ingen tvivl om, at især ungdomsklubben har en nøgleposition. Klubben kan være centrum for nogle ringe, der spreder sig i van-

det. Og det er det samlingspunkt, der mangler andre steder, hvor der er problemer, og hvor der er brug for socialpædagogiske indsatser«, siger Søren Langager.

»Generelt er det svært at få de unge til bruge klubberne – også i ikke-belastede områder. Dette er et eksempel på en klub og et område, der var i en ekstrem krise, og hvordan situationen kan ændres i løbet af få år, selvom det er de samme unge. Det er et pædagogisk lærestykke. Det kunne være interessant at lave nogle parallelstudier og se på i hvor høj grad, dette er en enkeltstående succeshistorie, eller i hvor høj grad Klub 21's principper er mulige at implementere andre steder i landet«, siger Søren Langager, der gerne vil være med til at kvalificere debatten om en ændret strategi i de ungdomsklubber, hvor der er problemer, ved at generalisere den viden og de principper og metoder, der i forvejen findes rundt omkring.

Han fremhæver, at der er stor politisk interesse for området, og at Socialministeriet allerede for et par år siden bevilgede 50 mio. kr. til social udvikling af klubberne:

»Problemet er bare, at meget af arbejdet tager udgangspunkt i, hvordan klubberne kan forbedre sig selv i små lukkede enheder, mens der egentlig ikke har været øje for de systemproblemer, vi har, som måske skyldes, at vi griber tingene forkert an. Der er fare for, at klubberne lukker sig om sig selv og deres egen selvforståelse og får sværere ved at få inspiration udefra, og det kan en undersøgelse som vores, der tager udgangspunkt uden for klubben, være med til at ændre«, siger Søren Langager. ▲

Steen Bruun Jensen
sbj@dpu.dk

René Lyngfeldt Skov

Cand.mag., forskningsassistent ved Institut for pædagogisk antropologi ved Danmarks Pædagogiske Universitet

Søren Langager

Lektor ved Institut for pædagogisk antropologi ved Danmarks Pædagogiske Universitet